

Familiekunde Vlaanderen regio Dilbeek vzw is een regionale afdeling van Familiekunde Vlaanderen vzw. Ons werkgebied omvat volgende fusiegemeenten: Affligem, Asse, Beersel, Bever, Dilbeek, Drogenbos, Gooik, Galmaarden, Grimbergen, Halle, Herne, Kapelle-op-den-Bos, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Londerzeel, Machelen, Meise, Merchtem, Pepingen, Opwijk, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat, Vilvoorde, Wemmel en de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Advies, opleiding, overleg, uitwisseling van ervaring, ontmoeting en samenwerking op het vlak van familiekunde en verwante wetenschappen staan daarbij centraal.

Werkten mee aan dit nummer:

Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn of haar bijdrage.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Documentatiecentrum	2
Activiteiten	3
Kwartierstaten	7
Archief in de kijker	8
Digitaal archief Sint-Gensius-Rode	9
Een kind vóór het huwelijk? Wat 19de eeuws!	9
Archieven Brusselse balie – ca 1811-1964	11
Bewaar onze grafstenen (vervolg)	13
Schenkingen	13
Vraag en antwoord	13

VOORWOORD

Rechtzettingen:

In vorige nieuwsbrief stonden enkele foutieve data.

De lezing “**De Middeleeuwen, vrouw-onvriendelijk**” door Jonas Roelens is op **donderdag 26 februari 2026** om 20.00 uur i.p.v. 26 januari 2026.

Voor het bezoek aan de Koninklijke Bibliotheek op vrijdag 8 mei 2026 kan je boeken reserveren in ons documentatiecentrum op **maandag 4 mei 2026 van 14.00 tot 16.00** i.p.v. 7 mei 2026.

DOCUMENTATIECENTRUM

Ons documentatiecentrum bevindt zich in bibliotheek ‘De Wolfspuit’
D’ Arconatiestraat 1 te 1700 Dilbeek (naast CC Westrand)

De leeszaal van ons documentatiecentrum is volledig opengesteld op
elke **2e donderdag** van de maand van **18.00 tot 20.00 uur**
elke **4e zaterdag** van de maand van **10.00 tot 13.00 uur**

1e maandag en **3e maandag** van de maand van **14.00 tot 16.00 uur** echter liefst op
voorafgaandelijke afspraak bij Alfons Depester
via e-mail alfons.depester@skynet.be

Openingstijden in februari 2026

maandag 2 februari van 14.00 tot 16.00 uur (op afspraak)
donderdag 12 februari van 18.00 tot 20.00 uur
maandag 16 februari van 14.00 tot 16.00 uur (op afspraak)
zaterdag 28 februari van 10.00 tot 13.00 uur

Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 2,00 euro

ACTIVITEITEN

Omwille van organisatorische redenen vragen wij u zich **steeds verplicht en tijdig vooraf in te schrijven** en uw aanwezigheid te bevestigen.

Inschrijven via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be.

Donderdag 5 februari 2026 om 20.00 uur lezing “Een nieuwe kijk op de kerstening in Vlaanderen” door Geert Berings.

Hoe komt het dat onze voorouders katholiek werden? Geert Berings specialiseerde zich in de vroege middeleeuwen en onderzocht de kerstening van onze contreien. Aan de hand van historische bronnen en vergelijking met kerkelijke bronnen volgt hij de figuur van Amandus in de 7de eeuw. Veel toponiemen verwijzen naar de man: Saint-Amand, Sint-Amunds,...

De spreker schetst de overgang van het Romeinse rijk naar het Germaanse bestuur.

Ook archeologische opgravingen brachten de laatste decennia nieuw bronnenmateriaal aan. **Geert Berings** studeerde geschiedenis aan de UGent en behaalde de master in 1979. Hij was 7 jaar assistent aan de KU Brussel en 20 jaar docent aan de Arteveldehogeschool voor lerarenopleiding. Sinds 2019 wijdt hij zich opnieuw aan zijn oude liefde: de geschiedenis van de Kerstening in Vlaanderen.

Deze lezing is in samenwerking met Don Bosco Experience vzw.

Locatie: **zaaltje van de Zusters van Don Bosco te Groot-Bijgaarden, Brusselstraat 285 (binnenrijden door de poort tussen de verkeerslichten).**

Toegang is gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet leden betalen een bijdrage van 5,00 euro.

Vooraf inschrijven is verplicht via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Donderdag 26 februari 2026 om 20.00 uur lezing door historicus Jonas Roelens met als thema De Middeleeuwen, vrouw-onvriendelijk?”

‘Middeleeuwen’ – zelden wordt een term zo misbruikt. Iedereen begrijpt meteen wat je bedoelt wanneer je een fenomeen als middeleeuws omschrijft: achterhaald, primitief, barbaars, mensonterend. Want dat zijn de middeleeuwen in de populaire verbeelding. Een periode waarin iedereen stinkt, angst en bijgeloof heerst, vrouwen niks te zeggen hebben, en je voor een akkefietje aan de galg hangt. Maar waar komen die clichés vandaan? Waarom zijn ze zo hardnekkig? En hoe zat het dan écht met die middeleeuwse toestanden?

Het recent verschenen boek “Middeleeuwse medemensen”, onder de redactie van Johan Roelens en Nathan van Keij, doet je op basis van recent wetenschappelijk onderzoek kennismaken met échte middeleeuwse mensen, voorbij de clichés.

Historicus Jonas Roelens licht in deze lezing één thema hieruit toe: de positie van de middeleeuwse vrouwen in de Lage Landen.

Dit is een organisatie van Davidsfonds Dilbeek waaraan wij onze medewerking verlenen.

Locatie: **Auditorium van Kasteel La Motte, Lumbeekstraat 20 te Sint-Ulriks-Kapelle**

Toegang is gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet leden betalen een bijdrage van 5,00 euro.

Vooraf inschrijven is verplicht via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Woensdag 11 maart 2026 om 20.00 uur gesprek met **René Jammart** over “**De wonderlijke genealogische wereld van www.jammart.be.**”

Wie wildweg op Google zoekt naar een persoon met voornaam en familienaam, zal dikwijls merken dat de websites www.jammart.be en www.jammart.eu binnen de eerste tien zoekresultaten verschijnen.

De websites bevatten honderdduizenden sporen naar onze voorouders.

Duizenden mensen bezochten reeds deze websites en vonden er een wonderlijke verzameling van genealogische gegevens. Aan dit huzarenwerk wordt ondertussen reeds 40 jaar gebouwd. René Jammart is ook gekend van zijn cursus paleografie (oud-schrift) en van de zelf geschreven genealogische boeken. Op deze avond willen we hem echter interviewen over zijn websites. Want die hebben één bijzonder kenmerk: de duizenden gegevens zijn kriskras door elkaar gezet. Dhr. Jammart zal ons vertellen wat de bedoeling is:

- Wat is er zoal te vinden op deze websites?
- Wat zijn de meest merkwaardige vondsten?
- Hoe kan je best zoeken op de websites?
- Wie kon er al geholpen worden? Wat waren de mooiste reacties?

In zijn zoektocht op beurzen, veilingen en markten vinden René en Arlette Jammart de gekste herinneringen aan voorouders. Alles wordt netjes geklasseerd en aan iedereen gedeeld via de website.

Locatie: **Auditorium van Kasteel La Motte, Lumbeekstraat 20 te Sint-Ulriks-Kapelle**

Toegang is gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet leden betalen een bijdrage van 5,00 euro.

Voraf inschrijven is verplicht via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Zaterdag 21 maart 2026 – Nationaal Congres Familiekunde Vlaanderen in Kortrijk
Thema “**De toekomst van het verleden – nieuwe wegen in familiekunde**”. Van 9.00 tot 18.00 uur.

Op het programma staan voordrachten van volgende sprekers:

- **Bram Jacobs** over “Handschriftherkenning: je bent beginnend transcribent of expert paleograaf?”
- **Maarten Larmuseau** over “DNA-genealogie anno 2026: nieuwe inzichten voor de familiegeschiedenis”
- **Peter Eykerman** met “AI in je stamboomonderzoek: speelgoed of hulpmiddel”
- **Karin van Honacker en Hendrik Callewier** (Rijksarchief) over “Toekomstige projecten van het Rijksarchief”
- **Leen Van Boxstal** (Histories) met “Nieuwe plannen rond migratie en familiegeschiedenis”

Doorlopende boekenbeurs en infostanden van 9.00 tot 17.00 uur.

Locatie: **Muziekcentrum Track, Conservatoriumplein 1 te 8500 Kortrijk**

Het volledige programma kan je nalezen op de website van Familiekunde Vlaanderen:

<https://www.familiekunde-vlaanderen.be/congres2026>.

Hier kan je ook inschrijven, **uiterste inschrijvingsdatum is 21 februari 2026**.

Zaterdag 4 april 2026 – Tweede Stamboomdag

We zullen aanwezig zijn met een stand!

Woensdag 8 april 2026 om 20.00 uur lezing “**Agatha, de nieuwe zoekmachine van het Rijksarchief**” door **Annelies Coenen**

Zelfs de beginnende genealoog opent al gauw de zoekmachine Agatha van het Belgisch Rijksarchief. Tienduizenden parochieregisters en registers van de Burgerlijke stand openen de wondere wereld van het verleden.

Annelies Coenen is Archivaris bij het Rijksarchief en daar verantwoordelijk voor de digitale ontsluiting. Ze is dus de ideale persoon om ons de weg te wijzen hoe we best zoeken om snel een gewenst resultaat te bekomen. Tevens vertelt ze ons wat de toekomst biedt inzake de digitale toegang tot Rijksarchieven.

Locatie: **Lokaal L304 in cc Westrand, Kamerijklaan te 1700 Dilbeek**

Toegang is gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet leden betalen een bijdrage van 5,00 euro.

Vooraf inschrijven is verplicht via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Vrijdag 8 mei 2026 om 13.00 uur bezoek met boekenraadpleging aan de Koninklijke Bibliotheek in Brussel.

De Koninklijke Bibliotheek is de grootste bibliotheek van België. Ze ligt in onze onmiddellijke nabijheid en toch is ze eerder onbekend bij genealogen.

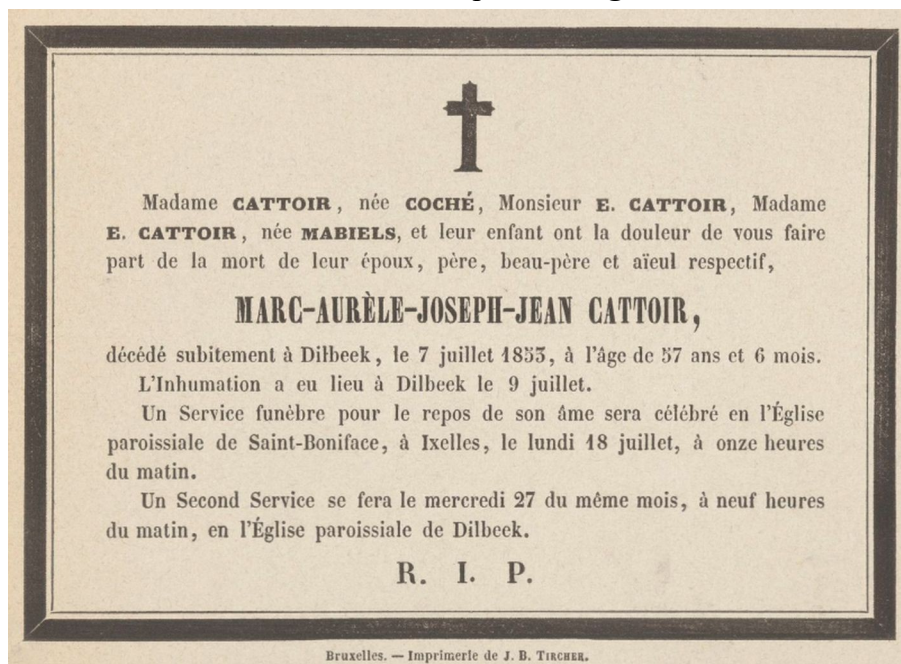
Het wettelijk depot is van onschatbare waarde, met alle uitgegeven boeken sinds 150 jaar.

De bedoeling is om samen de drempel te overwinnen om de bibliotheek te bezoeken. U vraagt wel via de website vooraf uw boeken op <https://www.kbr.be/nl/> (mogelijk om 10 boeken te reserveren, verplicht twee dagen vooraf).

Titel	Documents concerning Grand-Bigard abbey : ms. II 446
Collatie	42 + 11 folios ; 32.3 x 18.4 cm
Herkomst	<u>de Roovere de Roosemeersch, Luc-Joseph-Antoine 1784-1842</u> L. De Roovere de Roosemersch
Materiaal	paper

Er kunnen ook oude rouwbrieven gevonden worden, zelfs op uw scherm te raadplegen. (family announcements), handschriften, zeldzame boeken,...

Omdat het soms wennen is om het juiste boek te vinden, willen we jullie helpen om te reserveren in ons documentatiecentrum op **maandag 4 mei** tussen 14 en 16 uur.

Dit Dilbeeks antieke doodsbericht konden we digitaal oproepen via de website van de KBR.

Locatie: Kunstberg 28 1000 Brussel (vlakbij Centraal Station)

Afspraak ter plaatse om 13 uur of om 12u15 aan het treinstation Dilbeek, waar we om 12u29 samen de trein nemen naar het Centraal Station Brussel.

Deze activiteit (zonder treinrit) is gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet leden betalen een dagkaart in de bibliotheek van 5,00 euro.

Vooraf inschrijven is verplicht via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Vrijdag 12 juni 2026 om 10.00 uur bezoek aan het **archief van het AMVB** (Archief en museum voor het Vlaams leven te Brussel) te Brussel, (met de open bibliotheek van Familiekunde Brussel)

Veel van onze voorouders komen uit andere delen van België of de wereld. Dikwijls verbleven ze enkele jaren of generaties in het Brusselse om van daaruit naar de groene Rand rond Brussel te trekken.

Veel Vlamingen vonden elkaar in de Brusselse grootstad via winkels, verenigingen, kerken, enz. Het AMVB stelt zich als doel om die Nederlandstalige aanwezigheid te bewaren en te duiden. Stephanie Lamaire maakt ons duidelijk wat we hier zoal zouden kunnen vinden.

Wie wenst kan nadien even vertoeven in de open bibliotheek van Familiekunde Brussel.

Locatie: AMVB, Arduinkaai 28 te 1000 Brussel

Afspraak ter plaatse of om 9 uur aan de tramhalte Dansaert Park te Groot-Bijgaarden. Daar nemen we samen de tram en metro tot metrostation 'IJzer' om nog 10 minuten te stappen naar het AMVB.

Deze activiteit (zonder tramrit) is gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet leden betalen een bijdrage van 5,00 euro.

Vooraf inschrijven is verplicht via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

KWARTIERSTATEN

Kwartierstaten en familiegeschiedenissen verschenen in onze nieuwsbrieven 2018-2025

Regelmatig verschijnen er kwartierstaten en familiegeschiedenissen in onze nieuwsbrief. Hieronder volgt een alfabetische lijst van de kwartierstaten verschenen tussen 2018 en 2025.

Je kan alle nieuwsbrieven inkijken en/of downloaden op onze website via:

<https://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be/nieuwsbrief.html>

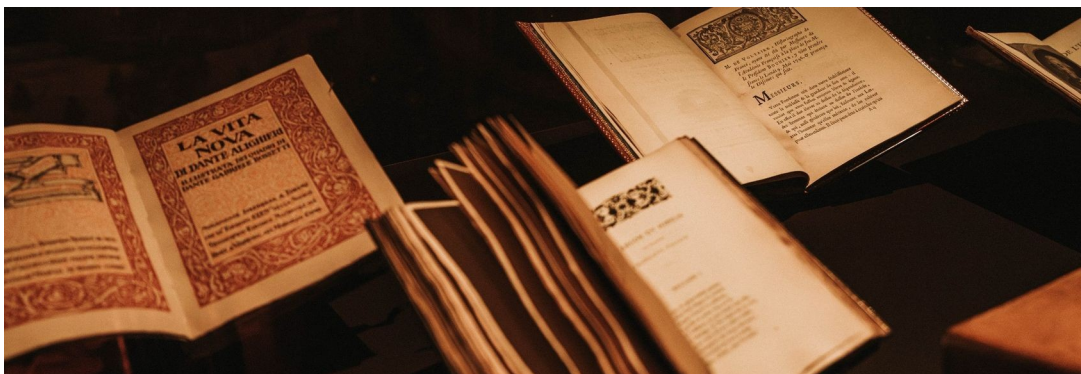
Allecourt Gabrielle	jg. 15, nr. 10, oktober 2020
Appelmans Henricus Josephus Maria	jg. 16, nr. 12, december 2021
Basteleus Petrus	jg. 16, nr. 6, juni 2021
Brusselmans Jean	jg. 15, nr. 7/8, juli/augustus 2020
Collon Familiegeschiedenis deel 1	jg. 17, nr. 11, november 2022
Collon Familiegeschiedenis deel 2	jg. 17, nr. 12, december 2022
Cool Felix	jg. 18, nr. 2, februari 2023
Courtens Antoine	jg. 20, nr. 2, februari 2025
Cuvelier familie	jg. 17 nr. 5, mei 2022
Dansaert familie	jg. 17, nr. 6, juni 2022
D'Haeseleer Freddy	jg. 20, nr. 6, juni 2025
De Brueker Cornelius	jg. 17, nr. 1, januari 2022
de Coninck van Noyen Piet	jg. 20, nr. 11, november 2025
De Pauw Carolus	jg. 16, nr. 10, oktober 2021
De Sager Emile Adelia Willy	jg. 16, nr. 9, september 2021

De Schepper Petrus Alfons	jg. 16, nr. 7/8, juli/augustus 2021
De Visscher familie	jg. 15, nr. 4, april 2020
Delbrouck familie	jg. 17, nr. 8, mei 2022
Dutrieu Helene	jg. 17, nr. 9, september 2022
Duyck Jacky	jg. 13, nr. 2, februari 2018
Ficher Julien Felix	jg. 18, nr. 3, maart 2023
Frisch Justine	jg. 15, nr. 7/8, juli/augustus 2020
Goossens Jan Frans Joseph	jg. 20, nr. 7/8, juli/augustus 2025
Lambrechts Roger	jg. 15, nr. 11, november 2020
Larock Evert	jg. 16, nr. 4, april 2021
Marivoet Adrienne	jg. 16, nr. 2, februari 2021
Marlier Bertha	jg. 16, nr. 11, november 2021
Meersman Theophiel	jg. 18, nr. 4, april 2023
Mettewie Louis	jg. 17, nr. 10, oktober 2022
Mostinckx Sofia	jg. 16, nr. 10, oktober 2021
Nerinckx Charles	jg. 14, nr. 1, januari 2019
Poot Charles Jean François	jg. 15, nr. 10, oktober 2020
Praet Marguerite	jg. 15, nr. 11, november 2020
Ronflette familie	jg. 17, nr. 5, mei 2022
Servranckx Victor	jg. 16, nr. 5, mei 2021
Storms Raymond	jg. 17, nr. 2, februari 2022
Teirlinck Herman Louis Cesar	jg. 16, nr. 3, maart 2021
Van Cothem Joannes Albert	jg.15, nr. 12, december 2020
Van Everbroeck tak Dilbeek	jg. 14, nr. 6/7, juni/juli 2019
Van Everbroeck tak Lier	jg. 14, nr. 8/9, augustus/september 2019
Van Verrewegen Mathildis	jg. 19 nr. 5, mei 2024
Vander Gucht Martha Anna Paulina	jg.15, nr. 12, december 2020
Vergels Filip	jg. 18, nr. 5, mei 2023
Wouters Joannes Everardus	jg. 16, nr. 1, januari 2021

ARCHIEF IN DE KIJKER

Archief en bibliotheek van het kasteel van Gaasbeek

Het Kasteel van Gaasbeek bewaart een waardevol historisch archief en een gespecialiseerde bibliotheek. Deze bronnen en publicaties zijn op afspraak raadpleegbaar en bieden een boeiende inblik in de geschiedenis van het kasteel en zijn bewoners.

Het archief

Het kasteelarchief bevat documenten van verschillende families die het domein in de loop der eeuwen bewoonden. Omdat deze stukken in de 19de eeuw door elkaar zijn bewaard tijdens inventarisatiewerken, spreken we vandaag van een *conglomeraatarchief*. In 1887 stelde domeinbeheerder Jules Van Cromphout samen met zijn vrouw Constance Piraux een eerste inventaris op. Deze (Franstalige) inventaris vormt nog steeds de basis voor het huidige raadplegingssysteem en is [online doorzoekbaar](#).

Archivaris, Tom De Waele, werkt ondertussen aan nieuwe inventarissen. Deze zullen geleidelijk online beschikbaar gesteld worden.

Wil je een archiefstuk inkijken of heb je een vraag over specifieke documenten. Vul het formulier in dat je vindt op de website (<https://www.kasteelvangaasbeek.be/nl/archief--bibliotheek>) of mail naar tom.dewaele@vlaanderen.be.

Iedereen is op afspraak welkom in de leeszaal in het Octogoon.

Bibliotheek

Al sinds het begin van de museumwerking beschikt het kasteel over een eigen bibliotheek. Die ondersteunt het onderzoek naar de collectie en de geschiedenis van het kasteel; Je vindt er boeken over de geschiedenis van het Kasteel van Gaasbeek, maar ook over kunst, architectuur en Vlaams-Brabant in het algemeen.

De bibliotheek is gevestigd in het Entreegebouw en kan op afspraak geraadpleegd worden. De boeken zijn niet uitleenbaar maar kunnen ter plaatse rustig ingekeken worden. Een inventaris is nog in opmaak maar een voorlopige plaatsingslijst is op eenvoudig verzoek beschikbaar.

Bron: www.kasteelvangaasbeek.be

DIGITAAL ARCHIEF SINT-GENSIUS-RODE

Digitaal archief Sint-Gensius-Rode

Voor wie voorouders zoekt in de gemeente Sint-Gensius-Rode is volgende site interessant: <https://archief.sint-gensius-rode.be/>

Deze site bevat alle toegankelijke burgerlijke akten van geboorten, huwelijken en overlijdens in Sint-gensius-Rode vanaf 1800. De akten kunnen gedownload worden.

De akten kunnen per jaar geraadpleegd worden.

Er wordt wel gevraagd je (gratis) te registreren.

Ingezonden door Daniel Nerinckx

EEN KIND VOOR HET HUWELIJK? WAT 19de EEUWS!

“Een kind vóór het huwelijk? Wat 19de-eeuws!” - Citizen science-project zoekt naar voorhuwelijkse kinderen en hun ‘papa’s op papier’ in Vlaamse stambomen

In de 19de eeuw kreeg in Vlaamse steden tot één op vier moeders haar eerste kind vóór het huwelijk. Met het nieuwe citizen science-project De Patrijzen onderzoekt KU Leuven via archiefonderzoek en DNA hoe vaak de man die zo’n kind later wettigde óók de biologische vader was. Het project roept zoveel mogelijk Vlamingen op om tot 30 juni 2026 in hun eigen stamboom te gaan zoeken naar zogeheten patrijkskinderen.

In stambomen duiken geregeld kinderen op die geboren werden bij een ongehuwde moeder en pas later – wanneer de moeder trouwde – ‘gewettigd’ werden door haar echtgenoot. Het kind kreeg vanaf dat huwelijk de familienaam van deze ‘papa op papier’. Of die wettelijke vader ook **biologisch verwant** was aan het kind, bleef vaak onduidelijk. Zulke kinderen noemen we ‘patrijskinderen’.

“Veel Vlamingen komen zulke gevallen tegen in hun stamboom, maar er rust nog steeds een taboe op”, zegt prof. Maarten Larmuseau (genetisch genealoog, KU Leuven). “Er wordt snel aangenomen dat de wettelijke vader níét de biologische vader was en dat de familienaam dus niet in de biologische lijn is doorgegeven. Door **archiefbronnen met DNA** te combineren kunnen we die aanname nu op grotere schaal toetsen.”

Een historisch fenomeen met veel mogelijke verhalen

Hoewel voorhuwelijks kinderen en hun latere wettiging al langer bestudeerd worden, is er weinig bekend over de biologische band met hun vaders op papier. Vaak wordt hierbij enkel gedacht aan gebroken huwelijksbeloften, geheime relaties of verkrachtingen. “Ons uitgebreid vooronderzoek wijst echter ook op een **brede waaier aan redenen** waarom een koppel in de 19de eeuw soms na de geboorte van een kind trouwde: ze waren te jong, de economische omstandigheden lieten het niet toe, of de man had nog militaire verplichtingen,” aldus Larmuseau.

“Alleen al het benoemen helpt om het taboe te doorbreken,” zegt Brecht Liefsoens (doctoraatsonderzoeker KU Leuven). “Met ‘patrijskinderen’ kiezen we bewust voor een neutralere term.” De naam De Patrijzen verwijst naar het Latijnse patris (‘van de vader’), naar het Y chromosoom (met zijn ‘ij’-klank) dat in dit project centraal staat, én naar patrijschaantjes, vogels die bekendstaan om de bescherming van hun nest.

Citizen science: meedoen kan zonder voorkennis

“De Patrijzen is er voor iedereen met interesse in familiegeschiedenis, van absolute beginner tot ervaren genealoog”, vertelt Liefsoens. “Na inschrijving werken deelnemers hun **vaderlijke stamlijn** uit en zoeken ze naar patrijskinderen. Vinden ze een casus, dan verzamelen ze zoveel mogelijk context via akten en andere bronnen.” Voor wie nog nooit een stamboom opstelde, voorziet het project een **stap-voor-stap-uitleg** en een **interactief webinar**.

Ook wie geen patrijskind vindt, kan in een volgende stap worden geselecteerd voor DNA-analyse. Daarbij vergelijken de onderzoekers bij verschillende familietakken het **Y-chromosomale DNA**, dat van vader op zoon wordt doorgegeven, om voor patrijskinderen na te kunnen gaan of de ‘papa op papier’ ook de biologische vader was. “We willen daarbij ook vrouwen aanspreken om mee te doen”, benadrukt Liefsoens. “Ook de informatie van hun voorouders is belangrijk en zij kunnen hun familieleden aansporen om DNA aan te leveren!”

Biologie doet ertoe

De onderzoekers benadrukken dat biologische verwantschap slechts één dimensie is van ouderschap en familiebanden. “Tegelijk tonen **recente discussies** rond spermadonatie, adoptie of draagmoederschap dat een biologische band voor veel mensen wél van belang is”, zegt prof. Larmuseau. “Met dit project willen we beter begrijpen welke rol biologie speelt in menselijke verwantschappen, zonder de sociale, juridische en emotionele dimensies uit het oog te verliezen.”

Partners: Familiekunde Vlaanderen vzw, KADOC-KU Leuven (Documentatie- en Onderzoekscentrum voor Religie, Cultuur en Samenleving), LIGAS (KU Leuven Instituut voor Genetica en Samenleving) en CME Leuven (Centrum Menselijke Erfelijkheid).

Meer informatie en deelnemen: <https://www.depatrijzen.be>

Dit project kreeg goedkeuring van de Ethische Commissie Onderzoek UZ/KU Leuven (dossier S70698).

Contact

Prof. Maarten Larmuseau, Departement Menselijke Erfelijkheid, Faculteit Geneeskunde, KU Leuven, maarten.larmuseau@kuleuven.be, gsm: 0494 397 297

Drs. Brecht Liefsoens, KU Leuven, brecht.liefsoens@kuleuven.be

Voor getuigenissen zijn te contacteren:

- Maite De Beukeleer: maite.debeukeleer@kuleuven.be
- Philippe Levrau: philippe.levrau@telenet.be
- Luc Int Panis: 0477 20 15 05 of luc.intpanis@gmail.com

ARCHIEVEN BRUSSELSE BALIE – ca 1811-1964

Als meest invloedrijke beroepsorganisatie van advocaten in België, en ‘primus inter pares’ onder de andere balies, produceerde de Brusselse balie ongemeen boeiende archieven. Het oudste deel van die archieven is nu geïnventariseerd!

Als publiekrechtelijke beroepsorganisatie verdedigde de Brusselse Orde van Advocaten de deontologie en belangen van haar advocaten. Ze ontstond onder het Franse bewind als eerste en grootste Orde van de toenmalige *départements réunis* (1811). Nogal wat confraters hadden toen echter al een respectabele carrière achter zich in gerechtelijke instellingen van het *ancien régime*, zoals de Raad van Brabant. Brusselse advocaten

speelden een sleutelrol in 1830. Binnen de provisoire instellingen van het jonge België bekleedden ze topfuncties en ook daarna waren ze alomtegenwoordig in het gerechtelijke, politieke en intellectuele leven van het land.

Doorheen de Belgische geschiedenis speelden de Brusselse balie en haar stafhouder geregeld een voortrekkersrol. In de wereldoorlogen kwamen ze geregeld frontaal in aanvaring met de Duitse bezetter – centraal in het collectief geheugen staan onder meer de formele protesten (o.a. tegen de discriminatie van Joodse advocaten, tegen de verplichte tewerkstelling), de ‘staking’ van het gerecht in 1918, en de deportatie (Théodor) en zelfs moord (Braffort) op haar stafhouders. Ondanks de taalwetgeving bleek ook de unitaire Brusselse balie niet immuun voor communautaire onrust, wat midden jaren 1980 uiteindelijk leidde tot een splitsing in een Nederlandstalige en Franstalige Orde.

De archieven van de balie (die hoofdzakelijk dateren uit de jaren 1811-1964) reflecteren niet enkel de boeiende geschiedenis van de Brusselse advocatuur en de principekwesties waarmee ze als beroepsgroep werd geconfronteerd, maar ook de evolutie van het beroep in België. De nagenoeg complete notulen van de zittingen van de Raad van de Orde (1811-1970) bevatten de agendapunten, beslissingen en vaak ook een beknopte weerslag van de discussies. Helaas zijn de bijhorende dossiers, vooral over tuchtzaken, slechts fragmentair bewaard. Tussen de stukken van de stafhouder vinden we niet alleen reeksen briefwisseling of dossiers over juridische hervormingen, beroepsaangelegenheden en principekwesties (vb. de taalwetgeving, de sekwesterproblematiek). Tot de verbeelding spreken vooral de duizenden dossiertjes over zijn tussenkomst bij allerhande incidenten, deontologische vragen, kleine geschillen tussen advocaten, en dergelijke.

Het vermelden waard is overigens de aanwezigheid van archiefmateriaal van allerlei met de balie verwante organisaties. We noteren bijvoorbeeld documenten van de *Conférence du Jeune Barreau de Bruxelles* (één van de oudste van België), het Vlaams Pleitgenootschap (waarvan de meeste archieven zich in het ADVN bevinden), de redactie van het toonaangevende *Journal des Tribunaux* en de *Union Internationale des Avocats*. Het archief van de Brusselse balie bevat zelfs stukken van voormalige stafhouders Dejongh en Hennebicq, alsook van de beroemde (en beruchte) Edmond Picard en zijn familie.

Raadplegingsmodaliteiten

De archieven beschreven in de inventaris werden door de *Ordre français des avocats du barreau de Bruxelles* in verschillende etappes tussen de jaren 1980 en 2017 in bewaring gegeven aan het Rijksarchief. De stukken ouder dan 100 jaar zijn vrij raadpleegbaar. Wie jongere stukken wil raadplegen in het kader van historisch of wetenschappelijk onderzoek dient een **onderzoeksverklaring** te ondertekenen (om toelating te krijgen van de algemeen rijksarchivaris of zijn gemachtigde). Opzoekingen in een juridische context vereisen de toelating van de stafhouder van de Franstalige Orde.

De inventaris

De inventaris is gratis online beschikbaar via onderstaande links.

DESMET Gertjan, *Inventaris van het archief de balie te Brussel en aanverwante archiefvormers (1811-1989)*, reeks *Inventarissen Rijksarchief Brussels Hoofdstedelijk Gewest* nr. 102, publicatie nr. 6618, Algemeen Rijksarchief, Brussel, 2025.

• [Raadpleeg de inventaris online via AGATHA](#)

• [Download de inventaris in pdf-formaat](#)

Bron: *Rijksarchief, Nieuwsbericht, 14/01/2026*

BEWAAR ONZE GRAFSTENEN (Vervolg)

Ontdek de nieuwe foto's van begraafplaatsen uit onze regio gepubliceerd in **december 2025**.

- [Cimetière d'Ixelles, Ixelles, Bruxelles-Capitale](#), 1.900 grafstenen
- [Cimetière du Dieweg, Uccle, Bruxelles-Capitale](#), 2.501 grafstenen

Bron: *Geneanet, Nieuwsbrief, 23/01/2026*

SCHENKINGEN

Schenken zoals genealogische documenten, rouwbrieven, bidprentjes, stambomen, allerlei boeken, familieboeken, stambomen, heemkundige werken, enz... blijven welkom in ons documentatiecentrum en zijn bij ons definitief in veilige handen!

Ze worden voor altijd veilig bewaard, worden opgenomen in de bibliotheekcatalogus en kunnen geconsulteerd worden door alle geïnteresseerden als eerste bron om uw stamboom op te maken.

Wie ook iets wil schenken, kan afspreken via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Wij mochten weer volgende schenkingen ontvangen!

Rouwbrieven/bidprentjes

Anita De Coster (Bellingen),

Boeken/documenten

VRAAG EN ANTWOORD

Antwoorden en nieuwe vragen altijd sturen naar volgend mailadres:

info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Uw antwoord wordt dan overgemaakt aan de vraagsteller en gepubliceerd in de eerstvolgende nieuwsbrief.

Publicatie: Gilbert Buyst, Snikbergstraat 46 – 1700 Dilbeek

Redactie: gilbert.buyst@skynet.be

Waarnemend voorzitter: Gilbert Buyst

e-mail: info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

website: <https://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be>

Zetel: Kleinekapellaan, 66 te 1700 Dilbeek

[Volg ons op](#)

Privacyverklaring

